

**МАСЛУН НІНЕЛЬ ВОЛОДИМИРІВНА**

(до 75-річчя від дня народження)



Н. Маслун – фахівець з палеонтології, стратиграфії та морської геології. Її дослідження інтегровані у вирішення фундаментальних і прикладних розробок нафтогазової геології, стратиграфії, палеонтології, седиментології.

Нінель Володимирівна народилась 3 липня 1937 р. у м. Сквирі Київської обл. У 1954 р. вступила геологічний факультет Львівського університету імені Івана Франка, який закінчила 1959 р., отримавши фах інженер-геолог-розвідник. Трудову діяльність Н. Маслун розпочала на посаді геолога нафтопромислового управління “Долина-нафта”. У 60-ті рр. XX ст. Перед-

карпатська нафтогазоносна провінція була основним нафтогазовим регіоном в Україні. Тут проводили інтенсивне буріння. Під керівництвом члена-кореспондента НАН України П. Шпака, який очолював у ті роки геологічну службу тресту “Укрзахідгеологія”, створено Центральну науково-дослідну лабораторію Управління нафтодобувної промисловості при Раді Міністрів УРСР (м. Івано-Франківськ), де різнопрофільні фахівці виконували супровід геолого-розшукового, розвідувального, промислового буріння у всіх нафтогазодобувних регіонах України. З’ясування складної геологічної будови цих регіонів потребувало комплексного підходу, тому були створені неформальні колективи геологів, геофізиків, літологів, палеонтологів з опрацювання геологічних матеріалів. Як інженер-палеонтолог, завідувач мікропалеонтологічної лабораторії (1959–1969), Н. Маслун виконувала детальну комплексну стратифікацію розрізів, визначала біолітофаціальні прогностичні критерії, просторово-часові закономірності розміщення продуктивних товщ у верхньокрейдових, палеогенових та неогенових відкладах Карпат. Результатом цих робіт є низка проектів, наукових публікацій, у тому числі монографії, регіональні стратиграфічні схеми Карпатського регіону (1984, 1993) за редакцією акад. О. Вялова.

У 1969 р. Нінель Володимирівна вступає в аспірантуру Інституту геологічних наук АН УРСР. Її науковим керівником був відомий представник мікропалеонтологічної школи П. Тутковського в Україні, фахівець у галузі стратиграфії, мікропалеонтології (форамініфери) неогенових і сучасних морських відкладів Світового океану д-р геол.-мін. наук, проф., член-кор. АН УРСР Валентин Якович Дідковський. У 1973 р. вона захистила кандидатську дисертацію за спеціальністю 04.00.09 – “палеонтологія і стратиграфія”. З цього часу Н. Маслун працює в Інституті геологічних наук НАН України на посадах молодшого, старшого наукового співробітника відділу палеонтології та стратиграфії кайнозойських відкладів. З 1996 по 2002 рр. обійняла посаду вченого секретаря ІГН НАН України. З 2003 р. – провідний науковий співробітник відділу геоecології та розшукових досліджень ІГН НАН України.

Основні напрями наукової діяльності Н. Маслун:

– стратиграфія кайнозойських відкладів України, зокрема, її нафтогазоносних провінцій – Карпатської, Південної (Причорноморсько-Кримський, Азово-Чорноморський регіони), а також деяких регіонів північної України (Дніпровсько-Донецька западина, Український щит). Дослідниця на системному комплексному підґрунті виконує детальну стратифікацію розрізів, обґрунтування просторово-часових закономірностей, біолітофаціальних прогностичних критеріїв розміщення продуктивних товщ у верхньокрейдових, палеогенових та неогенових відкладах України. Вона є співавтором розробленої на комплексних засадах методології побудови стратиграфічних схем осадових басейнів (керівник – акад. НАН України П. Гожик), низки регіональних та міжрегіональних стратиграфічних схем кайнозойських відкладів Українського сектора Чорного і Азовського морів, Карпат. Займається проблемами міжрегіональних кореляцій кайнозойських відкладів нафтогазоносних провінцій Альпійського геосинклінального поясу, Скіфської плити, Східноєвропейської платформи, Центрального і Східного Паратетису;

– біостратиграфія – розробка методик опрацювання та інтерпретації мікропалеонтологічних даних, просторово-часові закономірності розподілу, створення біозональних шкал (кайнозойські відклади України, пліоцен-четвертинні Індійського, Атлантичного океанів);

– палеонтологія – стратиграфічний розподіл, систематика, екологія, біогеохімія форамініфер. Розроблено засади систематики, детальної стратифікації бентосних, зокрема аглютинувальних форамініфер, методику вивчення біохімічної будови черепашок форамініфер, з'ясовано значення біогеохімії мікрофосилій для систематики, палеоекології, палеогеографії (співавтори М. Іванік, С. Козак, В. Усенко);

– подійна стратиграфія – побудова регіональних, подійно-стратиграфічних моделей за біо-, літо-, циклостратиграфічними, седиментологічними і палеоокеанографічними методами.

Н. Маслун є відповідальним виконавцем низки проектів (під керівництвом акад. НАН України Є. Шнюкова) зі стратиграфії океанічних осадів в Атлантичному, Індійському океанах та Чорному, Середземному морях.

Вона автор і співавтор понад 140 друкованих праць у вітчизняних та зарубіжних виданнях (значна частка – з геології, геохімії, палеонтології та стратиграфії морських і океанічних відкладів). Основні монографії: “Закономерности распределения фораминифер в Северной и тропической Атлантике” (1977), “Кремнистые микроорганизмы и их использование для расчленения палеогеновых обложений Предкарпатья” (1977), “Геология и металлогения северной и экваториальной части Индийского океана” (1984), “Стратиграфические схемы палеогеновых обложений Украины (унифицированные)” (1987, 1993), “Стратиграфия мезокайнозойско північно-західного шельфу Чорного моря” (2006), “Геолого-структурно-термоатмогеохімічне обґрунтування нафтогазоносності Азово-Чорноморської акваторії” (2010), “Стратиграфічний кодекс України” (2012).

Науково-організаційна діяльність – член редколегії та відповідальний секретар Збірника наукових праць ІГН НАН України, Вченої ради Інституту, комісії Національного стратиграфічного комітету України, стратиграфічної комісії КГБА, з часу заснування Українського палеонтологічного товариства – член бюро, відповідальний секретар редколегії Українського палеонтологічного товариства (протягом 25 років).

Н. Маслун – лауреат премії НАН України ім. П.А. Тутковського (2008). Нагороджена срібним знаком Співки геологів України.

*Роман Лецух*